Για την Υπομονή και τη Μακροθυμία (Μέγας Βασίλειος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 30 Αυγούστου, 2011

Κανένας να μην παρακινηθεί από τα διάφορα λυπηρά που του συμβαίνουν και να πει με το λογισμό του: Αφού έπαθα τόσα δεινά, άρα δεν υπάρχει κανένας που να ενδιαφέρεται για μας τους ανθρώπους.

Ούτε ακόμα να κατηγορεί την Οικονομία και την Κρίση του Δεσπότη Χριστού. Αλλά να στρέφει τα μάτια του στον αθλητή Ιώβ και εκείνον να παίρνει για παράδειγμα, ώστε να διορθώνει το λογισμό του και να σκέπτεται καλύτερα. Ας αναλογισθεί καλύτερα αυτός όλους τους αγώνες που έκανε ο Ιώβ και αρίστευσε. Πόσα διαβολικά βέλη χτύπησαν αυτόν τον άνθρωπο, χωρίς να καταφέρουν να του ανοίξουν καμιά θανατηφόρα πληγή! Στερήθηκε τη βοήθεια και τη συμπαράσταση των συγγενών του και ο διάβολος θέλησε να τον καταποντίσει μέσα στις κακές φήμες, αυτές που του φόρτωναν οι άνθρωποι τη μια μετά την άλλη. Ενώ ακόμα του εξιστορούσε ο ένας αγγελιοφόρος τη μια συμφορά, άλλος κατέφθανε και του ανέφερε μια άλλη, ακόμα χειρότερη από την πρώτη.
Έτσι, η μια θλίψη, καθώς ερχόταν ασταμάτητα μετά την άλλη, δημιουργούσε όγκο δυσβάσταχτο, όμοιο με τα μεγάλα κύματα της θάλασσας που ξεσπούν το ένα πίσω από το άλλο. Τέτοιος μάλιστα ήταν ο ρυθμός με τον οποίο ξέσπαγαν οι συμφορές στον Ιώβ, ώστε κανονικά δεν θα έπρεπε να προφταίνουν να στεγνώνουν τα δάκρυα που έχυνε για τη μία συμφορά και θα ξανάρχιζαν να τρέχουν εξαιτίας της καινούργιας.
Εκείνος όμως στεκόταν σαν βράχος ακλόνητος, αντικρούοντας τις επιθέσεις του νοητού χειμώνα. Και διέλυε σαν αφρό τα κύματα των δεινών που ξεσπούσαν επάνω του, ευγνωμονώντας τον Κύριο, χωρίς να χύσει ούτε ένα δάκρυ για όλες του τις βαριές συμφορές. Μόνον όταν έφθασε κάποιος και του ανάγγειλε ότι οι γιοι και οι θυγατέρες του, που βρίσκονταν σε κάποιο γιορταστικό τραπέζι και χαίρονταν, καταπλακώθηκαν από τα ντουβάρια του σπιτιού -που με δυνατό κρότο γκρεμίσθηκε- μόνο τότε έσχισε τα ρούχα του από τη λύπη του. Μ' αυτό όμως δεν απέδειξε κάτι αντίθετο, αλλά τη φυσική φιλοστοργία που τρέφει ένας πατέρας για τα παιδιά του. Και με τη γεμάτη ευσέβεια φωνή του, γλυκαίνοντας τη συμφορά, έλεγε: «*Ο Κύριος τα έδωσε, ο Κύριος και τα πήρε. Όπως θεώρησε ο Κύριος ότι ήταν καλό να γίνει, έτσι και έγινε» (Ιώβ 1, 21).* Ήταν σαν να ήθελε μ' αυτό να πει: Έγινα πατέρας, για όσο διάστημα θέλησε ο Θεός να είμαι πατέρας. Τώρα αποφάσισε να μου αφαιρέσει την τιμή που χαρίζει η πατρότητα. Δεν θα τα βάλω μαζί Του για ό,τι έχασα. Ας γίνει αυτό που θέλει ο Παντοκράτορας. Εκείνος είναι ο Δημιουργός και εγώ όργανό Του. Γιατί

θα έπρεπε εγώ, όντας δούλος, να αγωνίζομαι μάταια και να καταφέρομαι εναντίον μιας απόφασης, την οποία δεν μπορώ να αλλάξω;
Με τέτοια λόγια, ο δίκαιος πολεμούσε τον διάβολο. Και επειδή ο κακόβουλος εχθρός είδε ότι και πάλι ο Ιώβ ήταν ο νικητής και ότι τίποτα δεν είχε καταφέρει με αυτούς τους πειρασμούς, μηχανεύθηκε να τον πειράξει χτυπώντας το ίδιο του το σώμα. Του προκάλεσε λοιπόν βαριά μάστιγα ανοίγοντας βαθιές πληγές, που έβγαζαν από μέσα τους σκουλήκια. Κατάφερε έτσι να πετάξει τον άνθρωπο που καθόταν σε θρόνο βασιλικό, πάνω στην κοπριά.
Αυτός όμως, παρόλο που χτυπήθηκε με τόσο αβάσταχτο πλήγμα, έμεινε εδραιωμένος και αμετακίνητος. Και ενώ το σώμα του σπάραζε από τους πόνους, εκείνος φύλαγε άσπιλο το θησαυρό της ευσέβειας πού 'χε κρυμμένο στην καρδιά του.
Επειδή λοιπόν ο εχθρός δεν είχε τι άλλο να κάνει, θυμήθηκε εκείνο τον πειρασμό με τον οποίο είχε πρωτοχτυπήσει τον Πρωτόπλαστο στον Παράδεισο. Κατόρθωσε λοιπόν να παρασύρει στην ασέβεια και στη βλασφημία τη γυναίκα του Ιώβ. Μετά προσπάθησε, χρησιμοποιώντας την ως όργανο, να ρίξει σε πειρασμό τον αθλητή.
Εκείνη λοιπόν η γυναίκα, αποκαμωμένη από τη μεγάλη συμφορά, πήγε στον δίκαιο Ιώβ, με κατεβασμένο από τη λύπη το κεφάλι, χτυπώντας απελπισμένα τα χέρια της και απαριθμώντας όλα τα καλά που καθένας τους απολάμβανε στο σπίτι. Στη συνέχεια του μετρούσε μία-μία όλες τις συμφορές που τους είχαν βρει και περιέγραφε την κατάντια, στην οποία είχαν τελευταία και οι δυο τους περιπέσει. Έλεγε ειρωνικά και πικρόχολα: *«Αυτός είναι ο μισθός που σού* 'δωσε ο *Θεός για τις πολλές θυσίες που Του έχεις προσφέρει;».*
Έλεγε πολλά, όσα συνηθίζουν πολλές φορές να φέρνουν στο στόμα τους οι μικρόψυχες γυναίκες. Χρησιμοποιούσε τέτοια λόγια, που ήταν ικανά να γυρίσουν τα μυαλά κάθε άνδρα και να τον κάνουν να αλλάξει ιδέες και γνώμη.
«Αστεγη, του έλεγε και ζητιάνα γυρίζω εδώ και εκεί. Εγώ που ζούσα βασιλικά, τώρα ξενοδουλεύω. Αναγκάζομαι να κοιτάζω στα χέρια τις υπηρέτριες, για να δω τι θα μου δώσουν. Ποιά; Εγώ που έτρεφα κάποτε τόσους φτωχούς! Εγώ να ζω τώρα με τις ξένες ελεημοσύνες!».
Τέλος, αφού διέστρεψε ό,τι καλό υπήρχε και το παρουσίασε ως κακό και ασήκωτο, ακόνισε το ξίφος της αντίδρασης και υπέβαλε στον Ιώβ να στραφεί και εναντίον του Δημιουργού. Του είπε δηλαδή να δώσει τέρμα στη ζωή του, αντί να υπομένει τόσα μακροχρόνια δεινά και έτσι να βασανίζει και τον εαυτό του και εκείνη.
Ο Ιώβ όμως φορτίσθηκε από τούτα τα λόγια τόσο, όσο δεν είχε βαρυνθεί από όλες του τις άλλες συμφορές. Και αφού αγρίεψε από το θυμό το βλέμμα του, στράφηκε προς τη γυναίκα του, σαν να είχε μπροστά εχθρό, και της είπε: *«Γιατί μίλησες σαν άμυαλη γυναίκα; Πάρε πίσω, γυναίκα, τα λόγια σου. Πόσο θα βρίζεις έμενα που είμαι ως ένας μ' εσένα άνθρωπος; Είπες ψέματα.*
Κατέκρινες έτσι μ' αυτά τα λόγια -πράγμα που ποτέ δεν θα τό 'θελε η ψυχή μου- και τη δική μου και τη δική σου τη ζωή. Γιατί τώρα θεωρώ ότι πέσαμε και οι δυο μαζί στην αμαρτία, αφού ο γάμος μας έχει συνδέσει και μας έχει κάνει έναν άνθρωπο. Και εσύ τώρα έπεσες σε βλασφημία. Εφόσον έχουμε δεχθεί από τον Θεό τόσα αγαθά,

δεν θα υπομείνουμε τώρα και τις συμφορές; Θυμήσου τα αγαθά που έχεις απολαύσει μέχρι σήμερα. Φέρνοντας λοιπόν στο νου σου όλα εκείνα, σήκωσε με γενναιότητα τα σημερινά, που είναι τόσο δύσκολα. Κανενός ανθρώπου η ζωή δεν είναι από την αρχή ως το τέλος μέσα στη μακαριότητα. Ένας μονάχα, ο Θεός, παραμένει σε διαρκή και αμετάβλητη μακαριότητα. Εάν εσύ πικραίνεσαι από ό,τι μας βρήκε τώρα, πάρε παρηγοριά από τη σκέψη και την ανάμνηση όλων εκείνων των καλών που μέχρι τώρα έχεις απολαύσει. Τώρα ναι, κλαις, αλλά υπήρξες και ευτυχισμένη. Τώρα ζεις μέσα στη φτώχια, αλλά έζησες και μέσα στα πλούτη. Ούτε και τα νερά των ποταμών δεν είναι πάντα ξάστερα και καθάρια.
Ποτάμι, καθώς λογίζομαι, είναι η ζωή μας. Ποτάμι που ρέει συνεχώς και είναι γεμάτο από αλλεπάλληλα κύματα. Από το δικό μας το ποτάμι ένα μέρος ήδη κύλησε, το άλλο πορεύεται, το τρίτο τώρα μόλις ξεχύνεται απ' την πηγή, και άλλο, τέλος, πρόκειται αργότερα να τρέξει. Τελικά, θα πορευθούμε για να εκβάλουμε όλοι μέσα στην ίδια θάλασσα του θανάτου. Εφόσον έχουμε τόσα καλά δεχθεί από τον Κύριο, τώρα δεν πρέπει να υπομείνουμε και τα δεινά; Θα αναγκάσουμε τον Θεό να μας χαρίζει συνέχεια στον ίδιο βαθμό τα ίδια αγαθά; Θα κάνουμε εμείς μάθημα στον Θεό πως θα έπρεπε να οικονομήσει τη ζωή μας; Εκείνος από τη φύση Του είναι ο Δημιουργός και ο Κυβερνήτης όλων. Εκείνος είναι Πάνσοφος και γνωρίζει ποιο είναι το καλό και τι συμφέρει τα πλάσματά Του. Μην ερευνάς αδιάκριτα την κρίση του Παντοκράτορα. Αποδέξου μόνο με αγάπη ό,τι Εκείνος για σένα οικονομεί. Ό,τι σου δώσει, αυτό και να δεχθείς με ευχαρίστηση και με όλη σου την καρδιά. Απόδειξε, με τον τρόπο που θα δεχθείς τα λυπηρά, ότι πράγματι ήσουν άξια για να δεχθείς και τα καλά που έχεις ήδη απολαύσει» (Ιώβ 2, 10).

Μ' αυτά τα λόγια απέκρουσε ο Ιώβ και την καινούργια προσβολή. Έτσι κατάφερε στον διάβολο τελειωτικό πλήγμα και τον καταντρόπιασε. Και τί έγινε μετά; Εξαφανίσθηκε στη στιγμή η αρρώστια από το σώμα του, σαν αυτή νά 'ταν κάτι απλό και περαστικό. Γιατρεύθηκε και έγινε πάλι τόσο καλά, σαν να μην του είχε συμβεί ποτέ τίποτα κακό. Ξανάνιωσε και πάλι το σώμα. Ανθισε πάλι και ομόρφυνε η ζωή του. Διπλάσιος πλούτος απ' όλες τις πηγές ξανάτρεξε στο σπιτικό του. Και έτσι, όχι μόνο εκείνο το ένα μέρος που είχε δεν τό 'χασε, αλλά εισέπραξε και το διπλάσιο, σαν δωρεά και **καρπό της υπομονής του**.

Αυτό ας μας γίνει μάθημα για να αποκτήσουμε και εμείς **ανδρεία ψυχής**. Ας μιμηθούμε τον Ιώβ, ο οποίος, όχι μονάχα σε μια στιγμή δυστύχησε και έγινε φτωχός από πλούσιος και άτεκνος από πολύτεκνος, αλλά και έμεινε πνευματικά αναλλοίωτος καθώς ήταν, διασώζοντας, μετά από όλα αυτά, το φρόνημα της ψυχής, γενναίο και ακμαίο.

Ας κάνουμε και εμείς ό,τι έκανε ο Ιώβ, ο οποίος, ούτε με τους φίλους του που έρχονταν να τον παρηγορήσουν -και αντί γι' αυτό ανακατεύονταν στη ζωή του και του έξυναν του πόνου τις πληγές- δεν τα έβαζε. Και γι' αυτό δεν χάλασε τις σχέσεις

του μαζί τους.

Πολλές φορές συμβαίνουν ατυχίες και θλίψεις στη ζωή του ανθρώπου, ώστε και μ' αυτές να αποδειχθεί ποιοί, πλούσιοι ή φτωχοί, **είναι στερεωμένοι στην πίστη και δυνατοί**. Γιατί και οι δυο αυτές κατηγορίες των ανθρώπων **δοκιμάζονται στην υπομονή**. Στον καιρό μάλιστα των πειρασμών και των θλίψεων, μπορεί να γίνει φανερό κατά πόσο, **ο πλούσιος** συμπάσχει με τους άλλους. Κατά πόσο δηλαδή ελεεί και αγαπά τους αδελφούς.

Ο φτωχός επίσης κατά πόσο δέχεται τις θλίψεις, ευχαριστώντας τον Θεό και όχι βλασφημώντας και αλλάζοντας εύκολα, ανάλογα με τις περιστάσεις, τα φρονήματά του. Ο κυβερνήτης φαίνεται το χειμώνα στις δυσκολίες που συναντά μέσα στα κύματα. Ο αθλητής δείχνει την αντοχή και την τέχνη του στο στάδιο. Ο στρατηγός φαίνεται στον πόλεμο. Και ο μεγαλόψυχος φαίνεται στη συμφορά.

Τον χριστιανό όμως τον δοκιμάζει και τον φανερώνει ο πειρασμός. Και όπως οι κόποι των αγώνων χαρίζουν τα στεφάνια στους αθλητές, έτσι και **τους χριστιανούς τους πλουτίζει και τους οδηγεί στην τελείωση η δοκιμασία των πειρασμών**. Αυτό βέβαια συμβαίνει όταν κανείς δέχεται με την **πρέπουσα υπομονή** και την **ευχαριστία** ό,τι ο Θεός οικονομεί για τη σωτηρία τους, πράγμα που **τον οδηγεί στην τελείωση**.

Είσαι φτωχός; Μη λυπάσαι αλλά να έχεις την ελπίδα σου στον Θεό. Μήπως δεν βλέπει Εκείνος τη δυσκολία σου; Στα χέρια Του κρατάει την τροφή που σου χρειάζεται. Μειώνει απλά τη μερίδα, για να δοκιμάσει τη σταθερότητά σου και για να επιβεβαιώσει την πίστη σου. Μήπως δηλαδή αυτή αποδειχθεί όμοια με εκείνη που έχουν οι ακόλαστοι και οι αγνώμονες. Γιατί και αυτοί, όσο τους τρέφουν, τόσο και κολακεύουν λέγοντας χίλια γλυκόλογα, εξυμνώντας τους τροφοδότες τους. Μόλις όμως χορτάσουν και απομακρυνθούν λίγο από το τραπέζι, αρχίζουν να πετροβολούν με τα κακόλογά τους εκείνους που πριν από λίγο -και για χάρη της ευχαρίστησης του φαγητού- τους προσκυνούσαν.

Ο **προφήτης Ηλίας** ζούσε στο ορός Κάρμηλο -που είναι βουνό ψηλό και ακατοίκητο- έρημος κι ολομόναχος μέσα στην έρημη γη. Αυτός ο δίκαιος άνθρωπος τα είχε αφήσει όλα για χάρη της ψυχής του και το μόνο εφόδιό του ήταν η ελπίδα του στον Θεό. Ζώντας λοιπόν κατ' αυτό τον τρόπο δεν πέθανε από ασιτία. Αλλά του έφερναν την καθημερινή του τροφή και έγιναν διάκονοί του τα πιο αρπακτικά και πολύφαγα πτηνά. Τα πουλιά εκείνα που από τη φύση τους αρπάζουν την τροφή των άλλων. Στην περίπτωση όμως του Ηλία, μετέτρεψαν, με εντολή όμως του Θεού, τη φύση τους και αποδείχθηκαν πιστοί φύλακες του ψωμιού και του κρέατος.

Είχε μέσα του επίσης και ο λάκκος της Βαβυλώνας τον νεαρό Ισραηλίτη, τον

προφήτη Δανιήλ που -λόγω της συμφοράς που τον είχε βρει- ήταν αιχμάλωτος κατά το σώμα, αλλά ελεύθερος κατά την ψυχή και κατά το φρόνημα. Και τί συνέβη μ' εκείνον; Τα μεν λιοντάρια, αντίθετα από την φυσική τους κατάσταση, νήστευαν, ο Δανιήλ όμως δεχόταν την τροφή του από τον αέρα, με τον προφήτη Αββακούμ, τον οποίο μετέφερε -μαζί με την ανθρώπινη τροφή- Αγγελος Κυρίου. Για να μη στερηθεί λοιπόν την τροφή και για να μην πεινάσει ο δίκαιος Δανιήλ, πέρασε ο προφήτης Αββακούμ -μέσα σε δευτερόλεπτα- πετώντας πάνω από τόσους τόπους και θάλασσες, απόσταση δηλαδή που είναι όση και αυτή μεταξύ Ιουδαίας και Βαβυλώνας (*Δαν. 3, 30-38*).

Τί συνέβη επίσης με τον **Ισραηλιτικό λαό**, που οδηγούσε ο Μωυσής στην έρημο; Πώς οικονομήθηκαν οι ανάγκες τους σαράντα χρόνια; Δεν υπήρχε εκεί κανένας που να έσπερνε, ούτε είχαν βόδια για να σύρουν το αλέτρι, ούτε αλώνι για τους καρπούς, ή λινό για τα σταφύλια, αλλά ούτε και καμιά άλλη αποθήκη. Τρέφονταν όλοι με φαγητό που δεν προερχόταν από σπορά και γεωργία. Και το νερό που έπιναν και αυτό έβγαινε από μια πέτρα. Και ούτε έτρεχε αυτό από πάντα, αλλά ανέβλυσε όταν προέκυψε η συγκεκριμένη ανάγκη.

Και συ λοιπόν τώρα, αδελφέ μου, έχε υπομονή στις συμφορές που σε βρήκαν. Πρόσεξε μήπως από τη φουρτούνα χάσεις την ειρήνη σου. Φρόντισε να μην πετάξεις το σταυρό σου, ο οποίος θα σε οδηγήσει στην απόκτηση της αρετής. Σαν βαρύτιμο θησαυρό κράτησε μέσα σου την ευχαριστία. Και τότε θα δεχθείς και συ διπλάσιο καρπό γι' αυτή την ευχαριστία σου. Θα σου χαρισθεί η απόλαυση των αγαθών και η ανάπαυση. Καρτερικός δεν είναι εκείνος που στερείται τα απαραίτητα και κατ' ανάγκη υπομένει, αλλά εκείνος που, ενώ τα έχει όλα με αφθονία, τον βρίσκουν ξαφνικά πολλές συμφορές και τις σηκώνει αδιαμαρτύρητα.

Είσαι άρρωστος; Να είσαι χαρούμενος. Γιατί *«εκείνον που αγαπά ο Κύριος, τον παιδαγωγεί» (Εβρ. 12, 6).* **Είσαι φτωχός;** Να ευφραίνεται η ψυχή σου, γιατί σε περιμένουν τα αγαθά του φτωχού Λαζάρου. **Σε συκοφαντούν** και **σε κακομεταχειρίζονται για το Όνομα του Χριστού;** Είσαι μακάριος, γιατί η καταισχύνη σου θα μετατραπεί σε δόξα αγγελική. **Είσαι δούλος;** Ευχαρίστησε τον Θεό και έτσι θα έχεις μαζί σου πάντα Εκείνον που ταπεινώθηκε περισσότερο από όλους τους ανθρώπους. Ευχαρίστησέ Τον, γιατί είσαι σε καλύτερη κατάσταση από κάποιον άλλο, γιατί ούτε σε καταναγκαστικά έργα σε έστειλαν, ούτε σε μαστιγώνουν.

Αν θελήσεις, θα βρεις αμέτρητους λόγους για τους οποίους πρέπει να ευχαριστείς τον Θεό. **Σε ξυλοδέρνουν άδικα;** Να χαίρεσαι με τη σκέψη της μέλλουσας ελπίδας. **Δίκαια καταδικάσθηκες;** Και πάλι να ευχαριστείς.

Αν θα φέρναμε στο νου μας τα κατορθώματα ανθρώπων της αρχαίας εποχής, όπως

ορισμένων ποιητών ή συγγραφέων —παρόλο που αυτοί δεν ήταν χριστιανοί- και αν ακολουθούσαμε το παράδειγμα και τους λόγους τους, ακόμα κι απ' αυτούς θα είχαμε μεγάλο κέρδος.

Κάποτε, για παράδειγμα, έβριζε ένας άνθρωπος της αγοράς τον **Περικλή**. Αυτός όμως δεν του έδινε καμιά σημασία. Αυτό κράτησε μια ολόκληρη ημέρα. Ο ένας έβριζε ασταμάτητα και τον βύθιζε σε πλήθος από κατηγορίες και ο άλλος δεν έδινε καμιά σημασία σε τίποτε από αυτά. Τελικά, όταν βράδιασε και έπεσε το σκοτάδι, τότε αποφάσισε και ο υβριστής να σταματήσει. Τότε λοιπόν, σαν να μην είχε συμβεί τίποτα, ο Περικλής τον ξεπροβόδισε φωτίζοντας το δρόμο του. Έτσι δεν έχασε, με κάποια αντεκδίκηση, το **μισθό της υπομονής του**.

Κάποτε άλλοτε, κάποιος έπεσε πάνω στον **Σωκράτη** και τον χτύπησε αλύπητα. Αυτός όμως δεν αντέδρασε, αλλά άφηνε να τον χτυπά, μέχρι που να ξεσπάσει όλη η οργή του. Τον χτύπησε μάλιστα σε τέτοιο σημείο, ώστε πρήσθηκε από τις πληγές ολόκληρο το πρόσωπό του. Μόλις εκείνος σταμάτησε να τον χτυπά, ο Σωκράτης, καθώς λένε, δεν του είπε τίποτα περισσότερο, παρά μονάχα έγραψε στο μέτωπό του -όπως συνήθιζαν τότε να γράφουν πάνω στα αγάλματα- το όνομα εκείνου που τον είχε φέρει σ' αυτή την κατάσταση: Ο τάδε με έκανε έτσι. Και αυτή ήταν μονάχα η αντίδραση και η άμυνά του.

Τον **Ευκλείδη** επίσης, κάποιος από τα Μέγαρα που θύμωσε μαζί του, τον απειλούσε με όρκο ότι θα τον σκότωνε. Τότε και εκείνος έκανε έναν άλλο όρκο. Ορκίσθηκε να τον κάνει να χάσει αυτή την οργή που είχε εναντίον του και να ξαναγίνουν φίλοι.

Σ' έναν γνωστό του Πυθαγόρα επίσης, τον **Κλείνιο** -ο οποίος βέβαια τον είχε μιμηθεί με κόπους και θυσίες— συνέβη κάτι που ακόμα και σήμερα στους χριστιανούς δύσκολα θα το συναντούσαμε. Τί συνέβη λοιπόν σ’ αυτό τον άνθρωπο; Επειδή του ζητούσαν να ορκισθεί ότι θα δώσει οπωσδήποτε τρία τάλαντα, για να αποφύγει κάποια ζημιά που επρόκειτο να του κάνουν, εκείνος έδωσε περισσότερα από όσα του ζητούσαν. Κι αυτό δεν το έκανε ειρωνικά ή για να τους ξεγελάσει, αλλά το έκανε με την πρόθεση να τηρήσει την υπόσχεσή του. Γιατί, καθώς νομίζω, θα είχε ακούσει την εντολή εκείνη, η οποία και σήμερα μας απαγορεύει τον όρκο.

Να μιμηθείς λοιπόν τον Κλείνιο και τον Ευκλείδη στην τήρηση των εντολών, ώστε να ενεργείς καθώς και εκείνοι. **Να εύχεσαι δηλαδή και εσύ για εκείνους που σε καταδιώκουν και να μην τους καταριέσαι**. Γιατί, αν δεν είχε αυτός ασκηθεί από πριν σ' αυτά που τώρα και εγώ σας διδάσκω, δεν θα ήταν σε θέση να τα υπερβεί σαν τιποτένια και ασήμαντα.

Ας είναι μόνιμος σύντροφός σου, σαν άλλο φως και καθαρή διόπτρα,**η εντολή του Θεού**. Αυτή ας σου χαρίζει παντού και πάντα τη δωρεά της διάκρισης των

περιστάσεων. Αυτή ας εποπτεύει τον ορίζοντα της ψυχής σου για να σου φανερώνει την πραγματική και αληθινή κατάσταση των πραγμάτων και των περιστάσεων, που κάθε φορά θα αντιμετωπίζεις. Γιατί αυτή, ό,τι και να συμβεί, δεν θα σ' αφήσει να χάσεις τη δύναμη και την ειρήνη της ψυχής σου.

Παράλληλα, **να είσαι πάντοτε πνευματικά προετοιμασμένος**, ώστε να αντιμετωπίζεις με **ανδρεία** και **να υπομένεις με καρτερία**, σαν σκόπελο που ξαφνικά ορθώνεται στο δρόμο σου, τις προσβολές των βίαιων κυμάτων και πνευμάτων, με τη Χάρη του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, στον Οποίο ανήκει η δόξα στους αιώνες των αιώνων.

Αμήν.

(Πηγή: P. G. 33, 1288*, Απόσπασμα από το βιβλίο «Αλγηδών η αγιότοκος: Η Υπομονή και η Ευχαριστία κατά τους Πατέρες», Εκδόσεις «ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ» 2010, Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου Καρέα)*

"*Η Άλλη Όψις θα ήθελε θερμά να ευχαριστήσει την γερόντισσα της Ιεράς Μονής Τιμίου Προδρόμου Καρέα, για την ευλογία της για την δημοσίευση αποσπάσματος του βιβλίου, που πιστεύουμε πως θα είναι πολύ ωφέλιμο για όλους τους αναγνώστες του.*"

ΣΧΕΤΙΚΑ ΑΡΘΡΑ:

Για την Υπομονή που γίνεται για την Αγάπη του Θεού (Αγ. Ισαάκ ο Σύρος)

Για Την Υπομονή και πόσο είναι το κέρδος από τις θλίψεις (Αγ. Ιωάννης Χρυσόστομος)

Υπομονή (Αγ. Δημήτριος του Ροστώφ)

Η θεραπευτική της οργής: Η πραότητα και η υπομονή (Jean Claude Larchet)